

ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΟΥ ΔΟΝΤΙΟΥ

Ερώτηση 1.

Η σωστή απάντηση είναι η Γ.

Ερώτηση 2.

Σύμφωνα με το κείμενο, γιατί κάποιιοι άνθρωποι πολύ παλιά πίστευαν στους γίγαντες;

Διαδικασία κατανόησης: Εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων.

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση ότι πολύ παλιά οι άνθρωποι πίστευαν στους γίγαντες, επειδή βρέθηκαν τεράστια οστά/απολιθώματα/τεράστιοι σκελετοί.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΕΣ: Κάποιοι μαθητές χρησιμοποιούν τη λέξη «γιγαντιαίο» ως συνώνυμο της λέξης «μεγάλο» ή «τεράστιο». Τέτοιες απαντήσεις θα βαθμολογούνται ως σωστές μόνο στα σημεία στα οποία το νόημα είναι ξεκάθαρο.

Παραδείγματα:

Βρήκαν οστά που ήταν πολύ μεγάλα, για να ανήκουν σε κάτι που ήξεραν.

Βρήκαν γιγαντιαία οστά, που ήταν υπερβολικά μεγάλα για να ανήκουν στον μεγαλύτερο ιπποπόταμο.

Βρήκαν πολύ μεγάλα οστά.

Τα οστά ήταν τόσο μεγάλα, που έπρεπε να ανήκαν σε γίγαντες.

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν αποδεικνύει κατανόηση του ότι οι άνθρωποι πολύ παλιά πίστευαν στους γίγαντες, επειδή βρέθηκαν τεράστια οστά/απολιθώματα/τεράστιοι σκελετοί.

Παραδείγματα:

Οι γίγαντες είναι πολύ μεγάλοι.

Βρέθηκαν γιγαντιαία οστά. (Σημειώστε ότι η χρήση του «γιγαντιαία» είναι αμφίσημη.)

Βρήκαν πράγματα, που πρέπει να ανήκαν σε γίγαντες.

Βρήκαν οστά δεινοσαύρων.

Βρήκαν οστά από γίγαντες.

Ερώτηση 3.

Η σωστή απάντηση είναι η Β.

Ερώτηση 4.

Ποια νέα ιδέα είχε ο Μπερνάρ Παλισύ;

Διαδικασία κατανόησης: Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση ότι η νέα ιδέα του Παλισύ ήταν ότι κάποια απολιθώματα ανήκαν σε ζώα που δεν ζούσαν πλέον στη γη, είχαν εξαφανιστεί εντελώς ή ήταν υπό εξαφάνιση.

Παραδείγματα:

- Τα απολιθώματα μπορεί να ανήκαν σε ζώα υπό εξαφάνιση.
- Κάποια ανήκαν σε πλάσματα που δεν ζούσαν πλέον στη γη.
- Η ιδέα του ήταν ότι κάποια ζώα είχαν εξαφανιστεί εντελώς!

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση της νέας ιδέας του Παλισύ. Ίσως να συνδέεται με την ιδέα του Παλισύ ότι τα απολιθώματα ανήκαν κάποτε σε ζωντανά πλάσματα ή μπορεί να δηλώνει κάποιο γεγονός σχετικά με το έργο του Παλισύ.

Παραδείγματα:

- Τα απολιθώματα ήταν απομεινάρια ζωντανών πλασμάτων.
- Τα ερπετά ήταν υπό εξαφάνιση.
- Βρήκε απολιθώματα στον πηλό του.
- Ήταν διάσημος αγγειοπλάστης.
- Μελετούσε τα απολιθώματα.

Ερώτηση 5.

Η σωστή απάντηση είναι η Α.

Ερώτηση 6.

Η σωστή απάντηση είναι η Β.

Ερώτηση 7.

Η σωστή απάντηση είναι η Δ.

Ερώτηση 8.

Ο Γκίντεον Μάντελ πίστευε ότι το δόντι ίσως ανήκε σε διαφορετικό είδος ζώου. Να συμπληρώσεις τον πίνακα, για να δείξεις τι τον έκανε να πιστεύει κάτι τέτοιο.

Είδος ζώου	Τι τον έκανε να το πιστεύει αυτό
Φυτοφάγο	Το δόντι ήταν επίπεδο με βουναλάκια.
Γιγαντιαίο πλάσμα	
Ερπετό	

Διαδικασία κατανόησης: Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΕΣ: Κάθε κελί του πίνακα θα βαθμολογηθεί ξεχωριστά με 1 βαθμό.

Πιο κάτω δίνονται οι αποδεκτές απαντήσεις για κάθε ένα από τα δύο μέρη του πίνακα μαζί με τους αντίστοιχους αποδεκτούς κωδικούς.

Είδος ζώου	Τι τον έκανε να το πιστεύει αυτό					
Φυτοφάγο	Το δόντι ήταν επίπεδο με βουναλάκια.					
Γιγαντιαίο πλάσμα	Η απάντηση προσδιορίζει το μεγάλο μέγεθος του απολιθώματος του δοντιού (τόσο μεγάλο όσο με ένα δόντι ελέφαντα).	→ <table border="1"><tr><td>1</td></tr><tr><td>0</td></tr><tr><td>8</td></tr><tr><td>9</td></tr></table>	1	0	8	9
1						
0						
8						
9						
Ερπετό	Η απάντηση δείχνει ότι: 1) η πέτρα στην οποία βρέθηκε είναι το είδος πέτρας στο οποίο βρέθηκαν απολιθώματα ερπετών/η πέτρα βρέθηκε εκεί όπου ζούσαν ερπετά ή 2) το απολίθωμα του δοντιού ήταν παρόμοιο με/έμοιαζε με δόντι ιγκουάνα/ερπετού.	→ <table border="1"><tr><td>1</td></tr><tr><td>0</td></tr><tr><td>8</td></tr><tr><td>9</td></tr></table>	1	0	8	9
1						
0						
8						
9						

ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΟ ΠΛΑΣΜΑ

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση των χαρακτηριστικών, που υποδεικνύουν ότι το απολίθωμα δοντιού μπορούσε να ανήκει σε γιγαντιαίο πλάσμα.

Είδος ζώου	Τι τον έκανε να το πιστεύει αυτό
Φυτοφάγο	Το δόντι ήταν επίπεδο με βουναλάκια.
Γιγαντιαίο πλάσμα	Η απάντηση προσδιορίζει το μεγάλο μέγεθος του απολιθώματος του δοντιού (τόσο μεγάλο όσο με ένα δόντι ελέφαντα).
Ερπετό	Η απάντηση υποδεικνύει ότι: 1) ο βράχος στον οποίο βρέθηκε είναι το είδος βράχου στο οποίο βρέθηκαν απολιθώματα ερπετών/ βρέθηκε εκεί όπου ζούσαν ερπετά 2) το απολίθωμα του δοντιού ήταν παρόμοιο με/έμοιαζε με δόντι ιγκουάνα/ερπετού.

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση των χαρακτηριστικών, που υποδεικνύουν ότι το απολίθωμα του δοντιού μπορούσε να ανήκει σε γιγαντιαίο πλάσμα. Η απάντηση μπορεί να αναφέρεται σε γενικές πληροφορίες στην αρχή του κειμένου σχετικά με τα απολιθώματα, αντί στην υπόθεση του Γκίντεον σχετικά με το απολιθωμένο δόντι.

Παραδείγματα:

Κάποιοι πίστευαν ότι τα μεγάλα οστά προέρχονταν από μεγάλα ζώα.

Ήταν φθαρμένο.

Έμοιαζε με δόντι ελέφαντα. (Σημειώστε ότι αυτή η απάντηση είναι ανακριβής. Το κείμενο διατυπώνει «δεν έμοιαζε καθόλου με δόντι ελέφαντα».)

ΕΡΠΕΤΟ

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση των χαρακτηριστικών, που υποδεικνύουν ότι το απολίθωμα του δοντιού μπορούσε να ανήκει σε ερπετό.

Είδος ζώου	Τι τον έκανε να το πιστεύει αυτό
Φυτοφάγο	Το δόντι ήταν επίπεδο με βουναλάκια.

Γιγαντιαίο πλάσμα	Η απάντηση προσδιορίζει το μεγάλο μέγεθος του απολιθώματος του δοντιού (τόσο μεγάλο όσο με ένα δόντι ελέφαντα).
Ερπετό	Η απάντηση υποδεικνύει ότι: 1) ο βράχος στον οποίο βρέθηκε είναι το είδος βράχου όπου βρέθηκαν απολιθώματα ερπετών/βρέθηκε εκεί στο οποίο ζούσαν ερπετά 2) το απολιθωμένο δόντι ήταν παρόμοιο με/έμοιαζε με δόντι ιγκουάνα/ερπετού.

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση των χαρακτηριστικών, που υποδεικνύουν ότι το απολιθωμένο δόντι μπορούσε να ανήκει σε ερπετό.

Παραδείγματα:

Τρώει φυτά.

Τα ερπετά καταβρόχθιζαν το φαγητό τους.

Ερώτηση 9.

Η σωστή απάντηση είναι η Γ.

Ερώτηση 10.

Ένας επιστήμονας έδειξε στον Γκίντεον Μάντελ ένα δόντι ιγκουάνα. Γιατί ήταν σημαντικό αυτό για τον Γκίντεον Μάντελ;

Διαδικασία κατανόησης: Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση τού ότι το δόντι του ιγκουάνα αποτελούσε απόδειξη που υποστήριζε τη θεωρία του Γκίντεον Μάντελ, ότι το απολίθωμα του δοντιού ίσως ανήκε σε γιγαντιαίο ερπετό.

Παραδείγματα:

Το δόντι ιγκουάνα απέδειξε ότι το απολίθωμα μπορεί να προερχόταν από ερπετό.

Τον βοήθησε να μάθει σε τι είδους ζώο ανήκε το δόντι.

Το δόντι απέδειξε ότι ο Γκίντεον Μάντελ είχε δίκιο.
Του έδωσε αποδείξεις γι' αυτά που πίστευε εξαρχής.

Ή, η απάντηση αποδεικνύει μια πιο γενική κατανόηση ότι το δόντι ιγκουάνα έμοιαζε με το απολίθωμα του δοντιού.

Παραδείγματα:

Το δόντι από το ιγκουάνα έμοιαζε με το απολίθωμα του δοντιού.
Μπορούσε να δει ότι έμοιαζαν μεταξύ τους.
Μπορούσε να καταλάβει ότι ήταν το ίδιο.
Πέρασε χρόνια ψάχνοντας ένα δόντι που να του μοιάζει.
Ήταν επίπεδο και είχε βουναλάκια.

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση της σημασίας του δοντιού από το ιγκουάνα.

Παραδείγματα:

Ήθελε να γίνει διάσημος.
Σκέφτηκε ότι θα ήταν ενδιαφέρον να δει ένα δόντι ιγκουάνα.
Ήθελε να μάθει περισσότερα για τα ερπετά.
Απέδειξε ότι ήταν έξυπνος. (Σημειώστε ότι αυτή η απάντηση είναι πολύ ασαφής, καθώς επικεντρώνεται στα προσωπικά του χαρακτηριστικά και όχι στην ανακάλυψή του.)
Ήθελε να συγκρίνει τα δόντια. (Σημειώστε ότι η απάντηση αυτή δεν δείχνει τη σημασία της σύγκρισης.)

Ερώτηση 11.

Η σωστή απάντηση είναι η Γ.

Ερώτηση 12.

**Κοίταξε τις δύο εικόνες του Ιγκουανόδοντα. Τι σε βοήθανε να καταλάβεις;
Διαδικασία κατανόησης: Κριτική στο περιεχόμενο και τα κειμενικά στοιχεία**

2 - Μερική Κατανόηση

Η απάντηση δείχνει κατανόηση τού ότι οι εικόνες δείχνουν τις αλλαγές στις επιστημονικές ιδέες ή ότι οι εικόνες δείχνουν τις ιδέες διαφορετικών ανθρώπων σχετικά με τον Ιγκουανόδοντα.

Παραδείγματα:

Ότι οι επιστήμονες σήμερα πιστεύουν ότι ο Ιγκουανόδοντας έμοιαζε αλλιώς από αυτό που πίστευε ο Γκίντεον Μάντελ.

Οι εικόνες δείχνουν πώς άλλαξαν οι απόψεις των ανθρώπων ως προς το πώς έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.

Οι εικόνες δείχνουν ότι διαφορετικοί άνθρωποι είχαν διαφορετικές απόψεις ως προς το πώς έμοιαζε.

Οι εικόνες δείχνουν πόσο διαφορετικές ήταν οι ιδέες για τον Ιγκουανόδοντα.

Ο Γκίντεον Μάντελ πίστευε ότι τα οστά έδειχναν ότι ο Ιγκουανόδοντας περπατούσε και στα τέσσερα πόδια, αλλά οι μεταγενέστεροι επιστήμονες άλλαξαν γνώμη.

Ή, η απάντηση υποδεικνύει ότι οι εικόνες απεικονίζουν τα λάθη, τα οποία μπορεί να έκανε ο Γκίντεον Μάντελ ή άλλοι.

Παραδείγματα:

Οι εικόνες δείχνουν ότι ο Γκίντεον έκανε κάποιες λανθασμένες υποθέσεις.

Οι εικόνες δείχνουν ότι μερικές φορές οι άνθρωποι κάνουν λάθη.

1 - Μερική Κατανόηση

Η απάντηση δείχνει μια πιο γενική κατανόηση ότι ο Ιγκουανόδοντας φαίνεται διαφορετικός στις δύο εικόνες.

Παράδειγμα:

Ο Ιγκουανόδοντας στις δύο εικόνες φαίνεται διαφορετικός.

Ή, η απάντηση περιγράφει μια διαφορά μεταξύ των δύο εικόνων χωρίς αναφορά στις αλλαγές στις επιστημονικές ιδέες ή στο τι μπορεί να πίστευαν διαφορετικοί άνθρωποι.

Παραδείγματα:

Ο Ιγκουανόδοντας στη μία εικόνα έχει 4 πόδια, ενώ στην άλλη έχει 2.

Ή, η απάντηση παρέχει ρητή αναφορά σε μία από τις εικόνες, χωρίς αναφορά στις αλλαγές στις επιστημονικές ιδέες ή στο τι μπορεί να πίστευαν διαφορετικοί άνθρωποι.

Παραδείγματα:

Ο Γκίντεον πίστευε πως ο Ιγκουανόδοντας είχε κέρατο.

0 - Καμία Κατανόηση

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση της σημασίας των εικονογραφήσεων. Η απάντηση μπορεί να περιγράφει ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό μίας από τις δύο εικόνες ή να περιγράφει τι κοινό έχουν οι εικονογραφήσεις.

Ή, η απάντηση μπορεί να παρέχει μία ανακριβή ερμηνεία για το ότι ο ίδιος ο Ιγκουανόδοντας άλλαξε εμφάνιση με τον καιρό, αντί για τις ιδέες των ανθρώπων.

Παραδείγματα:

Μας δείχνουν πώς έμοιαζαν οι Ιγκουανόδοντας.

Σε βοηθούν να καταλάβεις πώς άλλαξε ο Ιγκουανόδοντας με την πάροδο του χρόνου.

Μου δείχνουν ότι έτρωγαν φυτά.

Είχαν 4 πόδια.

Ερώτηση 13.

Ανακαλύψεις που έγιναν αργότερα απέδειξαν ότι ο Γκίντεον Μάντελ έκανε λάθος ως προς το πώς έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας. Να συμπληρώσεις τα κενά στον πιο κάτω πίνακα.

Πώς πίστευε ο Γκίντεον Μάντελ ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.	Πώς πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.
Ο Ιγκουανόδοντας περπατούσε με τα τέσσερα πόδια.	
	Ο Ιγκουανόδοντας είχε αιχμή στον αντίχειρά του.
Ο Ιγκουανόδοντας έφτανε τα τριάντα μέτρα.	

Διαδικασία κατανόησης: Ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΕΣ: Κάθε κελί του πίνακα θα βαθμολογηθεί ξεχωριστά με 1 βαθμό.

Πιο κάτω δίνονται οι αποδεκτές απαντήσεις για κάθε ένα από τα τρία μέρη του πίνακα μαζί με τους αντίστοιχους αποδεκτούς κωδικούς.

Πώς πίστευε ο Γκίντεον Μάντελ ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.	Πώς πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.
Ο Ιγκουανόδοντας περπατούσε με τα τέσσερα πόδια.	Ο Ιγκουανόδοντας (κάποτε) περπατούσε/στεκόταν στα δύο/πίσω πόδια.
Ο Ιγκουανόδοντας είχε κέρατο (στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη). Ή, η αιχμή ήταν στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε αιχμή στον αντίχειρά του.
Ο Ιγκουανόδοντας έφτανε τα τριάντα μέτρα.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε μήκος εννέα μέτρα.

Πρώτο κελί

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση της διαφοράς των απόψεων του Γκίντεον Μάντελ και των σημερινών επιστημόνων ως προς το πώς περπατούσε ή στεκόταν ο Ιγκουανόδοντας.

Πώς πίστευε ο Γκίντεον Μάντελ ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.	Πώς πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.
Ο Ιγκουανόδοντας περπατούσε με τα τέσσερα πόδια.	Ο Ιγκουανόδοντας (κάποτε) περπατούσε/στεκόταν στα δύο/πίσω πόδια.
Ο Ιγκουανόδοντας είχε κέρατο (στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη). Ή, η αιχμή ήταν στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε αιχμή στον αντίχειρά του.
Ο Ιγκουανόδοντας έφτανε τα τριάντα μέτρα.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε μήκος εννέα μέτρα.

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση τού πώς οι σημερινοί επιστήμονες πιστεύουν ότι περπατούσε ή στεκόταν ο Ιγκουανόδοντας.

Παραδείγματα:

Δύο

Στεκόταν

Δεύτερο κελί

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση της διαφοράς των απόψεων του Γκίντεον Μάντελ και των σημερινών επιστημόνων ως προς το πού είχε αιχμή ο Ιγκουανόδοντας.

Πώς πίστευε ο Γκίντεον Μάντελ ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.	Πώς πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.
Ο Ιγκουανόδοντας περπατούσε με τα τέσσερα πόδια.	Ο Ιγκουανόδοντας (κάποτε) περπατούσε/στεκόταν στα δύο/πίσω πόδια.
Ο Ιγκουανόδοντας είχε κέρατο (στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη). Ή, η αιχμή ήταν στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε αιχμή στον αντίχειρά του.
Ο Ιγκουανόδοντας έφτανε τα τριάντα μέτρα.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε μήκος εννέα μέτρα.

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση ως προς το πού είχε αιχμή ο Ιγκουανόδοντας, σύμφωνα με τον Γκίντεον Μάντελ.

Παραδείγματα:

Κέρατο στον αντίχειρά του.

Αιχμή στην πλάτη του.

Δεν είχε αιχμή στον αντίχειρά του.

Τρίτο κελί

1 - Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δείχνει κατανόηση της διαφοράς των απόψεων του Γκίντεον Μάντελ και των σημερινών επιστημόνων ως προς το ποιο ήταν το μήκος του Ιγκουανόδοντα.

Πώς πίστευε ο Γκίντεον Μάντελ ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.	Πώς πιστεύουν σήμερα οι επιστήμονες ότι έμοιαζε ο Ιγκουανόδοντας.
Ο Ιγκουανόδοντας περπατούσε με τα τέσσερα πόδια.	Ο Ιγκουανόδοντας (κάποτε) περπατούσε/στεκόταν στα δύο/πίσω πόδια.
Ο Ιγκουανόδοντας είχε κέρατο (στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη). Ή, η αιχμή ήταν στο κεφάλι/πρόσωπο/στη μύτη.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε αιχμή στον αντίχειρά του.
Ο Ιγκουανόδοντας έφτανε τα τριάντα μέτρα.	Ο Ιγκουανόδοντας είχε μήκος εννέα μέτρα.

0 - Μη Αποδεκτές Απαντήσεις

Η απάντηση δεν δείχνει κατανόηση ως προς το ποιο είναι το μήκος του Ιγκουανόδοντα, σύμφωνα με τις απόψεις των σημερινών επιστημόνων.

Παραδείγματα:

Δεν είχε μήκος 30 μέτρα.

Ενάμισι μέτρο μήκος.